

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Vniversis Christi fidelibus per Lombardiam & Marchiam constitutis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ras, tuaque novissima primis & mediis hujus peccati merito non concordent. Datum Laterani v. Idus Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

*DILECTO FILIO GUALÆ
sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardi-
nali, apostolicæ sedis Legato.*

*Epist. 183.
Super eodem.*

Super causa conjugij carissimo in Christo filio nostro Philippo Regi Francorum illustri scribimus in hunc modum. *Veniens ad apostolicam sedem dilectus filius Guido nuntius tuus &c. ut in alia usque in finem.* Ideoque discretioni tuæ, fili Legate, per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus secundum formam præscriptam prævia ratione procedas. Datum Laterani &c.

*MAGVNTINO ET MAGDEBVRGENSI
Archiepiscopis.*

*Epist. 184.
De matrimo-
nio Regis
Boemiarum.
* Orthodoxarum.
Vide supra lib.
2. epist. 188. &
cap. Constitutio-
nis, De testib.*

Olim per litteras à venerabili fratre nostro Avelbergensi Episcopo & dilecto filio Abbate in Sichen nobis destinatas accepimus quòd cum * O. illustrem Regem Boemiarum super causa matrimonij quæ vertitur inter ipsum & nobilem mulierem A. sororem Marchionis Misnensis auctoritate tam nostra quam Legatorum nostrorum peremptoriè citavissent, parte mulieris ipsius in eorum præsentia comparere, idem Rex contumaciter se subtrahit. Cum autem ab ejusdem mulieris fuisset parte propositum quòd memoratus Rex B. Presbyterum, quem præfati iudices cum litteris citatoris miserant ad eundem, capi fecerat & arctæ custodiæ mancipari, ac iidem iudices post peremptoriæ diem biduo expectassent si forsitan aliquis pro præfato Rege in eorum præsentia compareret, quia demum jam die tertia probato per testes idoneos quòd pervenerant litteræ citationis ad ipsum, suam manifestè contumaciam cognoverunt, excommunicationis in eum sententiam protulere. Cum igitur dictus Rex diceretur recusasse prædictos iudices ut suspectos, venerabili fratri nostro Hostiensi Episcopo & dilecto filio Leoni tituli sanctæ crucis Presbytero Cardinali, quibus tunc fuerat pro causis Imperij ac Ecclesiæ ad partes illas officium legationis injunctum, dedimus in mandatis quatinus juratoria cautione ab ipso Rege recepta quòd juri pareat, beneficium impenderent absolutionis eidem, & inquirerent, sit tamen possent ad hoc intendere, per seipsos, vel facerent per aliquos idoneos viros inquiri

utrum prædicti iudices ab ipso possent rationabiliter recusari; quòd si forent rationabiliter recusati, audirent causam vel facerent audiri appellatione remota, ita quòd cum esset usque ad sententiam in ipsa processum, nobis remitteretur instructa, præfixo partibus termino competente quo se per procuratores idoneos nostro conspectui præsentarent justam auctore Deo sententiam recepturam; alioquin partes ad priorum iudicum remitterentur examen. Verùm quoniam ipsi Legati, propter miserabilem illum eventum qui rerum statum inopinata morte Principis immutavit, de arrepto legationis itinere recedentes, eis intendere nequiverunt, fraternitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus absoluto præfato Rege secundum formam præscriptam, inquiratis sollicitè per vos ipsos utrum iudices antedicti possint ab eo rationabiliter recusari, & in ceteris mandatum apostolicum, quod prædictis fuit Legatis injunctum, sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo exequi procuretis. Datum Laterani 11. Idus Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

*VNIVERSIS CHRISTI
fidelibus per Lombardiam & Marchiam
constitutis.*

Vtinam Dominus & nobis efficacem sermonem & vobis ac aliis perfectum largiretur auditum; ut quod de celestis Regis obsequio suademus, saltem per parabola inducanimi Regis temporalis implere, qui cum servorum suorum culpa regnum proprium amisisset, ad recuperationem ipsius auxilium sæpe flagitavit eorum; quibus ei non solum illud impendere contumaciter recusantibus, quin immo manus suas convertentibus hostiliter in se ipsos, ipse demum propria recuperavit potentia regnum suum. Num igitur quis ex vobis tam misericors est vel demens qui si vice Regis hujusmodi fungeretur, accepto tempore justitiam judicandi servos tales, tamquam regios proditores & perfidos infideles, exilio vel incendio, suspendio, sive forsitan alio duriori supplicio non puniret, ut malis malè perditis, in eorum bona fideles alios subrogaret? Porrò si sic Rex faceret temporalis, qui solum in corpore potestatem haberet, quanto magis Dominus Iesus Christus Rex Regum & Dominus dominantium, qui & corpus & animam nobis contulit, & utrumque potens est mittere in gehennam, de ingratitude

*Epist. 185.
De successu
terre sancte.*

ingratitude vicio & velut infidelitatis crimine suos servos poterit condemnare, si ei de terra quam pretio sui sanguinis comparavit, ob culpam profecto non suam, sed ipsorum, ejecto, ad illam recuperandam neglexerint subvenire. Ecce ipse de sua hereditate pro nostris iniquitatibus pulsus exulat, ecce ad suam subventionem auxilium nostrum quasi exheredatus implorat, nec est qui vel foveat exulem vel adjuvet implorantem. Expansis in cruce brachiis iteratam quasi crucifigentium se nobis insinuat contumeliam, & penè penitus nullus est qui ad ejus debita moveatur devotione vindictam. Transfigitur lancea latus ejus, manus & pedes clavibus crudelibus configuntur, & neminis ferè peccus compassio crudelitatis tantæ transferbat ut mortem sibi retributurus, quam tribuit ille pro ipso, in adjutorium ejus exurgat. Aggravata sunt etenim corda omnium, & eo jam ferè spiritum emittente voce magna, qua clamat, nequeunt excitari. O quàm omnes sine pietate sunt facti & in crudeles universi mutati, quandoquidem puerpera virgo de paupere præsepj diverforio cum puero vagiente depellitur, & à nullo sibi debito humanitatis studio subvenitur: Væ genti peccatrici, væ populo pleno peccatis. Verè animi duri es, & area tua frons, ac nervus ferreus cervix tua. Dominus qui te fecit, & non solum tibi tribuit id quod habes, sed etiam & quod es, cæditur & conspuitur, blasphematur & flagellatur, quin potius jam cunètis ludibriis & suppliciis, quæ sustinuit corporaliter, spiritualiter innovatis, non solum ad crucem usque deducitur, immo ipsa sibi etiam crux aufertur, in hoc rabie modernorum crucifixorum veterum tyrannidem excedente quòd cum illi nihil in cruce dimississent eidem, isti nec crucem, & tu tantam tui dissimulas ignominiam creatoris. Heu servos ingratos: heu famulos indevotos, qui cum cæli ac terræ dominus ad recuperandum proprium patrimonium, non suis, sed eorum culpis amissum, adjutorium implorat ipsorum, non solum illud impendere damnablem sibi renuunt, verum etiam in seipos hostiliter arma convertunt: Proh dolor: quis furor est, & quæ licentia tanta ferri domesticorum cruorem per civilia bella condere, ac perfidas & perferas nationes de Christi sinere patrimonio triumphare: Numquid abbreviata & parvula facta est manus ejus, ut non possit redimere, aut non est virtus ad liberandum

Tom. II.

in ipso? Nonne ipse, qui malefaceret in sua increpatione desertum, indueret cælos tenebris, & saccum poneret operimentum eorum, funiculum hereditatis suæ in solo posset oris sui verbo salvare? Deus siquidem sempiternus Dominus, qui terminos terræ creavit, qui dat lapso virtutem, & iis qui non sunt fortitudinem & robor multiplicat, non deficiet nec etiam laborabit quin orientalem provinciam quando voluerit & sicut voluerit de manibus eruat impiorum, sed in occupatione ac detentione ipsius peccata nostra sic forsitan punienda prævidit ut pœna ipsa impœnitentibus majorem verteretur in culpam & pœnitentibus proficeret ad coronam; ut unde contumacium aggravaret excessus, inde remitteret humiliantium se reatus. Sciens etenim quòd diligentibus se omnia cooperantur in bonum, non ut scientiam sibi per experientiam compararet, cum universa noverit & prævidit ab æterno, sed ut nos de virtute vel infirmitate nostra redderet certiores, & daret intelligi plenius qui sunt ejus, salutiferæ crucis signum, in quo ipse salus nostra pependit, & terram nativitatis suæ, quam proprio sanguine consecravit, capi ab inimicis fidei Christianæ permisit, si quem forsitan tangeret ejus injuria, si quem zelus divinæ legis accenderet, & ad vindicandam crucis injuriam excitaret. Dormiebant etenim somnum suum omnes viri divitiarum, dormiebant, & in suis voluptatibus ac voluptatibus dormitabant, cum factus est repente de cælo sonus de inopinato Christi hereditatis excidio, non solum excitans dormientes, sed universos Christianorum fines concutiens; ut quia nullus de Dei potentia dubitabat, id singuli suis criminibus imputarent, & sic saltem reverterentur ad Dominum, & de suis pœniterent excessibus qui prius in cordibus suis dixerant: *Non est Deus*. Cum igitur Dominus in hoc forsitan occasionem nobis voluerit præstare salutis, immo salvationis causam præbere, universitatem vestram monemus attentius & exhortamur in Domino, ac in remissionem vobis injungimus peccatorum, quatinus ante oculos cordis habentes exilium crucifixi, qui potentes sunt prælium Domini præliari, & crucem & arma capeffant; qui verò non sunt habiles ad pugnandum, in expensis suis secundum proprias facultates aliquos dirigant bellatores, nec sic qui se ab hujusmodi obsequio subventionis excuset quin aliquid saltem modicum

G g

vel unum nummum imperialem propter hoc devotè ac libenter impendat, cum ad mercandum regnum eorum interdum calix sufficiat aqua frigida, ac pauper mulier in gazophylacium duo minuta mittendo laudetur plus ceteris obtulisse. Proinde, carissimi filij, dum communis instar necessitas, similitates domesticas deponatis, & operam quam essetis bellis aut guerris mutuis impensuri, in terræ sanctæ vos juvet auxilium exercere, quæ pro peccatis nostris viris & viribus, operatoribus & opibus destituta in tanta necessitate consistit in quanta prorsus ab initio suæ visitationis nequaquam noscitur extitisse. Ut autem de vestra jam quasi retributione securi laborem tam sanctum confidentius assumatis, de Dei omnipotentis misericordia & beatorum Apostolorum Petri & Pauli auctoritate confisi, ex illa quam nobis Deus, licet indignis, ligandi atque solvendi contulit potestate, omnibus qui laborem hujus itineris in propriis personis subierint & expensis plenam peccatorum suorum, de quibus cordis & oris egerint penitentiam, veniam indulgemus, & in retributione justorum salutis æternæ pollicemur augmentum. Eis autem qui non in personis propriis illuc accesserint, sed in suis tantum expensis juxta qualitatem & facultatem suam viros idoneos destinarint illuc per annum moraturos ad minus, & illis similiter qui licet in alienis expensis, in propriis tamen personis, assumptæ peregrinationis laborem impleverint, plenam suorum concedimus veniam peccatorum. Hujus quoque remissionis volumus esse participes juxta quantitatem subsidij & devotionis affectum omnes qui ad subventionem ipsius terræ de bonis suis congruè ministrabunt. Personas quoque ipsorum & bona, ex quo crucem susceperint, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus, necnon & sub Archiepiscoporum & omnium Prælatorum Ecclesiæ Dei consistere defensione jubemus, statuentes ut donec de ipsorum obitu vel reditu certissimè cognoscatur, integra maneant & quietæ consistant. Quod si quisquam contra præsumperit, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compefatur. Si qui verò proficiscendum illuc ad præstandas usuras jramento tenentur astricti, creditores eorum per Ecclesiarum Prælatos, ut remittant eis præstitum jamentum, & ab usurarum exactione desistant, eadem præcipi-

mus distractione compelli. Quod si quisquam creditorum ad solutionem eos coegerit usurarum, ipsum ad restitutionem earum simili cogi animadversione mandamus. Concedimus etiam venerabilibus fratribus nostris Cremonensi & Yporiensi Episcopis & dilecto filio Abbate de Tilieto, quibus specialiter auctoritatem tradidimus inducendi vos ad opus hujusmodi pietatis, necnon aliis Archiepiscopis & Episcopis in quorum diocesis permanetis, ut circa eos qui de bonis suis terræ sanctæ voluerint subvenire, de discretorum virorum consilio, qualitate personarum & rerum quantitate pensatis, & considerato nihilominus devotionis affectu, opus injunctæ penitentiae commutare possint in opus elemosynæ faciendæ. Datum Laterani 1 v. Idus Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

*ARCHIEPISCOPIS ET
Episcopis & aliis Ecclesiarum Prælati per
Lombardiam & Marchiam constitutis.*

VTinam Dominus & nobis efficacem sermonem &c. in eandem ferè modum usque in finem. Quocirca universitatem vestram monemus attentius & hortamur, per apostolica vobis scripta mandantes quatenus apud populos vobis subditos studio sedulæ prædicationis & exhortationis instetis ut juxta nostram & prædictorum Episcoporum & Abbatis exhortationem memoratæ terræ sanctæ succurrant, constitutionem & mandatum nostrum in ceteris quæ superius sunt expressa sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo efficaciter exequentes, quadragessimam quoque partem ecclesiasticorum reddituum proventuumque vestrorum & aliorum nihilominus Clericorum, necnon & alias fidelium elemosynas, quas dudum ad subventionem ipsius terræ mandavimus congregari, siquidem collectæ sunt, assignari prædictis Episcopis & Abbati quantotius faciatis, in ejusdem terræ subsidium juxta suæ discretionis arbitrium transmittendas. Alioquin eas colligi diligenter, & ipsis faciatis fideliter assignari. Datum ut in alia.

*EPISCOPO YPORIENSI
& Abbati de Tilieto visitatoribus
Lombardie.*

EX litteris vestris accepimus quod cum ad Albigenensem Ecclesiam unicum venerabili fratre nostro Pisano Archiepiscopo, tunc Episcopo Vercellensi,

Epist. 111.
De eadem.

Epist. 111.
De Episcopo
Albigenensi
removendo.